

ELEMENTAIRE BEDRIJFSADMINISTRATIE MBO 3

Deel I De boekhoudcyclus

Uitwerkingen opgaven en theorievragen

Lesbrief 4 Btw en afschrijving in het grootboek

Op de site www.mbo-economie.nl kun je downloaden:

- Lesbrief 4 Btw en afschrijving in het grootboek
- Opgaven en theorievragen lesbrief 4 Btw en afschrijving in het grootboek
- Werkbladen lesbrief 4 Btw en afschrijving in het grootboek

De inhoud van deze publicatie is zo veel mogelijk afgestemd op de specifieke boekhoudkundige kennisvereisten voor het beroep van financieel administratief medewerker (mbo kwalificatiedossier financieel administratieve beroepen; niveau 3). Maar deze vereisten zijn voor meerdere interpretaties vatbaar en het is daarom lang niet altijd duidelijk of een bepaalde boeking nu wel of niet tot de vereisten behoort. Een onderdeel dat in deze publicatie niet meer aan de orde komt is het maken van collectieve journaalposten vanuit dagboeken in een handmatige boekhouding.

De publicatie is gemaakt door één persoon en het is daarom onvermijdelijk dat er fouten en omissies in de publicatie voorkomen. Mail fouten, vragen en opmerkingen naar: gcsslinterland@gmail.com

Opgaven

Opgave 1

Datum	Stuknr.	Rek. nr	Grootboekrekening	Bedrag	
				Debet	Credit
2/3	B005	140	Crediteuren	500	
		Aan 110	Bank		500
3/3	K021	700	Voorraad goederen	1.100	
		161	Te verrekenen btw hoog	221	
		Aan 100	Kas		1.331
5/3	IF031	460	Accountantskosten	800	
		161	Te verrekenen btw hoog	168	
		Aan 140	Crediteuren		968
12/3	VF021	130	Debiteuren	1.815	
		Aan 163	Te betalen btw hoog		315
		Aan 850	Opbrengst verkopen hoog		1.500
		800	Kostprijs verkopen	1.100	
		Aan 700	Voorraad goederen		1.100
15/3	IF032	030	Inventaris (> 450)	1.200	
		161	Te verrekenen btw hoog	252	
		Aan 140	Crediteuren		1.452
16/3	B006	070	Hypotheek	5.000	
		441	Interestkosten	1.200	
		Aan 110	Bank		6.200
18/3	B007	110	Bank	900	
		Aan 130	Debiteuren		900
19/3	IF033	700	Goederen	800	
		161	Te verrekenen btw hoog	168	
		Aan 140	Crediteuren		968
20/3	K022	100	Kas	2.420	
		Aan 163	Te betalen btw		420

		Aan 850	Opbrengst verkopen hoog		2.000
		800	Kostprijs verkopen	1.200	
		Aan 700	Voorraad goederen		1.200
21/3	IF034	450	Assurantiekosten	500	
		Aan 140	Crediteuren		500
22/3	B008	140	Crediteuren	800	
		Aan 110	Bank		800
25/3	M001	065	Privé	121	
		Aan 700	Aan Goederen		100
		Aan 165	Btw privé		21

Opgave 2

4/4	K041	100	Kas	1.452	
		Aan 163	Te betalen btw		252
		Aan 850	Opbrengst verkopen hoog		1.200
		800	Kostprijs verkopen	700	
		Aan 700	Voorraad goederen		700
5/4	B026	140	Crediteuren	7.000	
		Aan 110	Bank		7.000
6/4	IF080	700	Voorraad goederen	6.000	
		161	Te verrekenen btw hoog	1.260	
		Aan 140	Crediteuren		7.260
14/4	B027	441	Interestkosten	900	
		Aan 110	Bank		900
16/4	CIF081	140	Crediteuren	605	
		Aan 161	Te verrekenen btw hoog		105
		Aan 700	Voorraad goederen		500
20/4	B028	110	Bank	700	
		Aan 130	Debiteuren		700

22/4	VF044	130	Debiteuren	8.470	
		Aan 163	Te betalen btw hoog		1.470
		Aan 850	Opbrengst verkopen		7.000
		800	Kostprijs verkopen	4.000	
		Aan 700	Voorraad goederen		4.000
25/4	K042	030	Inventaris (> 450)	600	
		161	Te verrekenen btw hoog	126	
		Aan 100	Kas		726
27/4	CVF045	850	Opbrengst verkopen	4.000	
		163	Te betalen btw hoog	840	
		Aan 130	Debiteuren		4.840
		700	Voorraad goederen	2.200	
		Aan 800	Kostprijs verkopen		2.200
28/4	M010	065	Privé	72,60	
		Aan 165	Btw privé		12,60
		Aan 700	Voorraad goederen		60,00
29/4	K043	412	Schoonmaakkosten	120,00	
		161	Te verrekenen btw hoog	25,20	
		Aan 140	Crediteuren		145,20

Opgave 3

2/7	K351	130	Debiteuren	424	
		Aan 162	Te betalen btw laag		24
		Aan 851	Opbrengst verkopen laag		400
		800	Kostprijs verkopen	200	
		Aan 700	Voorraad goederen		200
4/7	IF401	700	Voorraad goederen	3.000	
		160	Te verrekenen btw laag	180	
		Aan 140	Crediteuren		3.180
8/7	K352	065	Privé	400	
		Aan 100	Kas		400

9/7	IF402	420	Autokosten	500	
		161	Te verrekenen btw hoog	105	
		Aan 140	Crediteuren		605
12/7	B201	065	Privé	12.000	
		Aan 110	Bank		12.000
14/7	VF453	130	Debiteuren	1.272	
		Aan 162	Te betalen btw laag		72
		Aan 851	Opbrengst verkopen laag		1.200
		800	Kostprijs verkopen	700	
		Aan 700	Voorraad goederen		700
16/7	B202	070	Hypotheek	4.000	
		465	Belastingen	600	
		Aan 110	Bank		4.600
18/7	IF403	030	Inventaris (> 450)	800	
		161	Te verrekenen btw hoog	168	
		Aan 140	Crediteuren		968
22/7	CVF454	851	Opbrengst verkopen laag	1.100	
		162	Te betalen btw laag	66	
		Aan 130	Debiteuren		1.166
		700	Voorraad goederen	600	
		Aan 800	Kostprijs verkopen		600
26/7	CIF404	140	Crediteuren	2.544	
		Aan 160	Te verrekenen btw laag		144
		Aan 700	Voorraad goederen		2.400
29/7	B203	432	Telefoon en internet	80	
		161	Te verrekenen btw	16,80	
		Aan 110	Bank		96,80

Opgave 4

5/8	IF561	420	Autokosten	500	
		161	Te verrekenen btw hoog	105	
		Aan 140	Crediteuren		605
6/8	B313	441	Interestkosten	1.000	
		140	Crediteuren	1.240	
		Aan 110	Bank		2.240
11/8	VF675	130	Debiteuren	9.540	
		Aan 162	Te betalen btw laag		540
		Aan 851	Opbrengst verkopen laag		9.000
		800	Kostprijs verkopen	6.000	
		Aan 700	Voorraad goederen		6.000
14/8	IF562	030	Inventaris (> 450)	1.200	
		161	Te verrekenen btw hoog	252	
		Aan 140	Crediteuren		1.452
15/8	K451	065	Privé	250	
		Aan 100	Kas		250
19/8	M023	030	Inventaris (> 450)	600	
		Aan 065	Privé		600
21/8	IF563	700	Voorraad goederen	4.200	
		160	Te verrekenen btw laag	252	
		Aan 140	Crediteuren		4.452
22/8	CVF676	851	Opbrengst verkopen laag	200	
		162	Te betalen btw laag	12	
		Aan 130	Debiteuren		212
		700	Voorraad goederen	120	
		Aan 800	Kostprijs verkopen		120
24/8	CIF564	140	Crediteuren	848	
		Aan 160	Te verrekenen btw laag		48
		Aan 700	Voorraad goederen		800

28/8	B314	450	Assurantiekosten	500	
		465	Belastingen	400	
		Aan 110	Bank		900
29/8	B315	065	Privé	8.000	
		080	Lening	1.000	
		Aan 110	Bank		9.000
30/8	K452	431	Porto	40	
		065	Privé	484	
		Aan 100	Kas		524
31/8	M024	065	Privé	95,40	
		Aan 165	Btw privé		5,40
		Aan 700	Voorraad goederen		90

Opgave 5

2/6	IF 622	700	Voorraad goederen	600	
		161	Te verrekenen btw hoog	126	
		Aan 140	Crediteuren		726
6/6	VF632	130	Debiteuren	423,50	
		Aan 163	Te betalen btw hoog		73,50
		Aan 850	Opbrengst verkopen hoog		350
		800	Kostprijs verkopen	220	
		Aan 700	Voorraad goederen		220
8/6	CIF623	140	Crediteuren	484	
		Aan 161	Te verrekenen btw hoog		48
		Aan 700	Voorraad goederen		400
9/6	IF624	430	Kantoorartikelen	70,00	
		161	Te verrekenen btw hoog	14,70	
		Aan 140	Crediteuren		84,70
10/6	CVF633	850	Opbrengst verkopen hoog	800	
		163	Te betalen btw hoog	168	
		Aan 130	Debiteuren		968
		700	Voorraad goederen	300	
		Aan 800	Kostprijs verkopen		300

11/6	M088	065	Privé	159	
		Aan 165	Btw Privé		9
		Aan 700	Voorraad goederen		150

Opgave 6

6/9	K432	100	Kas	636	
		Aan 162	Te betalen btw laag		36
		Aan 851	Opbrengst verkopen laag		600
		800	Kostprijs verkopen	400	
		Aan 700	Voorraad goederen		400
7/9	B032	420	Autokosten	50,00	
		161	Te verrekenen btw hoog	10,50	
		Aan 110	Bank		60,50
8/9	CIF801	140	Crediteuren	477	
		Aan 160	Te verrekenen btw laag		27
		Aan 700	Voorraad goederen		450
9/9	CVF777	851	Opbrengst verkopen laag	850	
		162	Te betalen btw laag	51	
		Aan 130	Debiteuren		901
		700	Voorraad goederen	500	
		Aan 800	Kostprijs verkopen		500
12/9	IF802	700	Voorraad goederen	900	
		160	Te verrekenen btw laag	54	
		Aan 140	Crediteuren		954
14/9	B033	425	Personeelskosten	10	
		160	Te verrekenen btw laag	0,60	
		Aan 110	Bank		10,60
15/9	IF803	030	Inventaris (> 450)	1.400	
		161	Te verrekenen btw hoog	294	
		Aan 140	Crediteuren		1.694

Opgave 7

7/4	B008	030	Inventaris (> 450)	900	
		160	Te verrekenen btw laag	54	
		Aan 110	Bank		954
9/4	CVF013	850	Opbrengst verkopen hoog	1.100	
		163	Te betalen btw hoog	231	
		Aan 130	Debiteuren		1.331
		700	Voorraad goederen	700	
		Aan 800	Kostprijs verkopen		700
11/4	IF034	700	Voorraad goederen	1.200	
		160	Te verrekenen btw laag	72	
		Aan 140	Crediteuren		1.272
12/4	VF055	130	Debiteuren	1.484	
		Aan 851	Opbrengst verkopen laag		1.400
		Aan 162	Te betalen btw laag		84
		800	Kostprijs verkopen	800	
		Aan 700	Voorraad goederen		800
15/4	B011	065	Privé	63,60	
		Aan 110	Bank		63,60
20/4	CIF035	140	Crediteuren	484	
		Aan 161	Te verrekenen btw hoog		84
		Aan 700	Voorraad goederen		400
22/4	M013	065	Privé	363	
		Aan 165	Btw Privé		63
		Aan 700	Voorraad goederen		300

Opgave 8

		163	Te betalen btw hoog	60.580,70	
		Aan 160	Te verrekenen btw laag		6.438,10
		Aan 161	Te verrekenen btw hoog		21.050,20
		Aan 168	Af te dragen btw		33.092,40
		168	Af te dragen btw	33.092,40	
		Aan 110	Bank		33.091
		Aan 953	Afrondingsverschillen		1,40

Opgave 9

		163	Te betalen btw hoog	40.231,90	
		Aan 160	Te verrekenen btw laag		1.539,30
		Aan 161	Te verrekenen btw hoog		19.870,10
		Aan 168	Af te dragen btw		18.822,50
		168	Af te dragen btw	18.822,50	
		Aan 110	Bank		18.821
		Aan 953	Afrondingsverschillen		1,50

Opgave 10

		163	Te betalen btw hoog	36.771,60	
		Aan 160	Te verrekenen btw laag		2.107,00
		Aan 161	Te verrekenen btw hoog		21.128,40
		Aan 168	Af te dragen btw		13.536,20
		168	Af te dragen btw	13.536,20	
		Aan 110	Bank		13.535
		Aan 953	Afrondingsverschillen		1,20

Opgave 11

- a. 130 Debiteuren 8.000
 Aan 880 Opbrengst verk. buiten-EU 8.000
 800 Kostprijs verkopen 6.000
 Aan 700 Voorraad goederen 6.000

b.	700 Voorraad goederen	4.000	
	180 Te verrekenen btw EU	840	
	Aan 140 Crediteuren		4.000
	Aan 181 Te betalen btw EU		840
c.	130 Debiteuren	3.000	
	Aan 870 Opbr. verk. EU		3.000
	800 Kostprijs verkopen	1.500	
	Aan 700 Voorraad goederen		1.500
d.	700 Voorraad goederen	8.000	
	182 Te verrekenen btw buiten-EU	1.050	
	Aan Crediteuren		8.000
	Aan 183 Te betalen btw buiten-EU		1.050

Opgave 12

a.	700 Voorraad goederen	3.000	
	180 Te verrekenen btw EU	630	
	Aan Crediteuren		3.000
	Aan 181 Te betalen btw EU		630
b.	130 Debiteuren	6.000	
	Aan 880 Opbrengst verk. buiten-EU		6.000
	800 Kostprijs verkopen	3.500	
	Aan 700 Voorraad goederen		3.500
c.	130 Debiteuren	7.000	
	Aan 870 Opbr. verk. EU		7.000
	800 Kostprijs verkopen	4.500	
	Aan 700 Voorraad goederen		4.500
d.	700 Voorraad goederen	4.000	
	181 Te verrekenen btw buiten-EU	840	
	Aan Crediteuren		4.000
	Aan 182 Te betalen btw buiten-EU		840

Opgave 13

a	1-4-2018	040	Machines	13.000	
		161	Te verrekenen btw hoog	2.730	
		Aan 140	Crediteuren		15.730

b

$$\frac{13.000 \text{ aanschafwaarde} - 4.000 \text{ restwaarde}}{6 \text{ jaar levensduur}} = 1.500 \text{ per jaar}$$

c

	405	Afschrijvingskosten	1.500
	Aan 041	Afschrijving machine	1.500

In het rekeningschema komt voor Machines wél een aparte rekening afschrijving voor namelijk: rekening 041 Afschrijving Machines, die rekening moet je dan gebruiken

d

Er wordt per jaar 1.500 afgeschreven. Na 3 jaar is er dus 3x afgeschreven: $3 \times 1.500 = 4.500$. De cumulatieve afschrijvingen zijn 3 jaar later dus 4.500

e

Aanschafwaarde – cumulatieve afschrijvingen = boekwaarde			
	13.000	-	4.500
			= 8.500

f

	405	Afschrijvingskosten	1.500
	Aan 040	Machines	1.500

Als er geen rekening Afschrijving machines bestaat om credit op te boeken, dan mag je wel credit boeken op de rekening Machines zelf

Opgave 14

a

	1-9-2018	030	Inventaris	10.000
		161	Te verrekenen btw hoog	2.100
		Aan 140	Crediteuren	12.100

b

	10.000 aanschafwaarde – 0 restwaarde	
		= 1.250 per jaar
	8 jaar levensduur	

c

	405	Afschrijvingskosten	1.250
	Aan 031	Afschrijving Inventaris	1.250

In het rekeningschema komt voor Inventaris wél een aparte rekening afschrijving voor namelijk: rekening 031 Afschrijving Inventaris, die rekening moet je dan gebruiken

d

Op 1-9-2024 zijn er sinds de aanschaf op 1-9-2018 6 jaar voorbij. Er wordt per jaar 1.250 afgeschreven. Na 6 jaar is er dus 6x afgeschreven: $6 \times 1.250 = 7.500$. De cumulatieve afschrijvingen zijn dan dus 7.500

Aanschafwaarde – cumulatieve afschrijvingen = boekwaarde			
	10.000	-	7.500
			= 2.500

e

	405	Afschrijvingskosten	1.500
	Aan 030	Inventaris	1.500

Als er geen rekening Afschrijving inventaris bestaat om credit op te boeken, dan mag je wel credit boeken op rekening Inventaris zelf

Opgave 15

a

$$\frac{7.000 \text{ aanschafwaarde} - 1.000 \text{ restwaarde}}{10 \text{ jaar levensduur}} = 600 \text{ per jaar}$$

Journalpost van de jaarlijkse afschrijving wordt:

	405	Afschrijvingskosten	600
	Aan 031	Afschrijving inventaris	600

b

Op 1-10-2023 zijn er sinds de aanschafdatum 5 jaar verstreken. Er is dan afgeschreven $5 \times 600 = 3.000$. De cumulatieve afschrijvingen na 5 jaar zijn dus 3.000

c

Op rekening 030 Inventaris staat de aanschafwaarde debet
 Op rekening 031 Afschrijving inventaris staan de cumulatieve afschrijvingen credit
 De boekwaarde is het verschil tussen die 2 rekeningen

Op 1-10-23 (na 5 jaar dus)

Aanschafwaarde		-	cumulatieve afschrijvingen	=	boekwaarde
7.000		-	3.000	=	4.000

Opgave 16

a

Aanschafwaarde		-	cumulatieve afschrijvingen	=	boekwaarde
30.000		-	4.500	=	25.500
(zie rekening 080)			(zie rekening 081)		

b

Op rekening 081 staan de cumulatieve afschrijvingen, de optelsom van alle afschrijvingen in het verleden. Die bedragen dus 4.500.

Er wordt elk jaar afgeschreven volgens gegevens :750

Er is dus $\frac{4.500 \text{ (totaal alle afschrijvingen)}}{750 \text{ (afschrijving per jaar)}} = 6 \text{ jaar afgeschreven}$

- c De aanschafwaarde is ooit geboekt op rekening 080 bestelbus en daarna is er nooit meer op die rekening geboekt. De aanschafwaarde van de bestelbus is dus 30.000 geweest.
- d Deze rekening corrigeert de aanschafwaarde op rekening 080. Het is een correctierekening.

Vragen

- 1 A- 0% btw 3 Export goederen naar EU-land
B- Vrijgesteld van btw 4 Verzekeringen
C- 21% btw 1 Energie
D- 6% btw 2 Medicijnen
- 2 a
- 3 c Agrarische producten, boeken en kranten 6%.
Goederen voor export EU vallen onder 0-tarief
- 4 a
- 5 K, i, d, c, l
- 6 A, b, f
- 7 Onjuist Aanschaf van DPM lager dan € 450,- op kostenrekening
- 8 L, j, f
- 9 Onjuist Gaat om btw hoog. Dus rekeningen 162 en 851 onjuist
- 10 B, l, j
- 11 D, h
- 12 Onjuist Btw moet credit op 161 Te verrekenen btw hoog
- 13 E, h, g, j f
- 14 A, b, e
- 15 Onjuist Btw moet op rekening 161 Te verrekenen btw hoog
- 16 E, i, d
- 17 A
- 18 G, f, c
- 19 A
- 20 B Btw-bedrag en crediteurenbedrag onjuist
- 21 A Aanschaf DPM < 450 op kostenrekening
- 22 C, b
- 23 D, f
- 24 D
- 25 A
- 26 A
- 27 A
- 28 B Afschrijvingskosten is een kostenrekening